

דברי מהדורא רביעאה תורה תקמ"ז

כד. אמרו חז"ל ביבמות [דף ס"ג ע"א] **דאמר ר' חייא** (לענין הנשים) **דיינו** שמנגדות את בניינו. והנה נודע בשם הצדיקים ז"ל עה"ב [דברים כ"ח כ"ט] הנסתירות לה' אלקינו (כי הדרך הנסת"ר הצנע לבת עם אלקיך הוא טוב לה') אלקינו להשמר מפניות וגיאות וכיוצא. אבל) והנגנות (דרך הנגלה בעבודות השם יתברך וללמוד תורתו הוא טוב לנו ולבניינו (לגידול בנייו לת"ת ו"י"א כי בראותם איך אביהם יתנגן יהיה להם דרך השם יתברך וכן יעשו גם הינה מה שאין כן בדרך הנסתור והמנצגע או הינה לא ילמדו מזה לאשר הוא טמיר ונעלם במחשבתו ובניו לא ידעו לילך בדרכיו מה שאין כן הנגולות כנזכר הוא עד עולם (ילמדו כל דורתיו עד עולם) לעשות את כל דברי התורה הזאת (כמשמעותו עבד"ה). נעיין לעיל אותן י"א וכן למן אותן מ"ד ומהדורא ב' אותן קל"ב ובזה י"ל מ"ש בהצדיקת מיכל בת שאול שאמרה לדוד [שאל ב' י] אשר נגלה היום לעיני אמהות עבורי כהגולות נגנות אחד הרקמים ובעונש זה לא היה לה ולד עד יום מותה וח"ו אין לחשב על הצדיקת הלו' מחשבת פיגול אשר נבזה בעיניה בעבודת השם יתברך בריקודין ומחולות לפני ארון ה' כי ע"כ הוכיחה על ככה את דוד המלך. רק העניין הוא כי היא הרגלה באביה הצדיק שאול המלך שהיא עבדתו (כמו שאמרו חז"ל [ ] משכמו ולמעלה גבורה מכל העם) במוחין גדולים והצנע לכת והיה חשוב בעיניה יותר בעבודת הצנע לכת יותר מריקודין ומחולות בעבודות מעשיות שאיןן מחייבות על פי התורה וזה מה שאמרה לבולה דוד מלכנו, אשר נגלה היום וגנו' הוכיחתו על עבדתו בגלו' ובפרסום כל כך. אמן באמנת בעבודת הנגלה בכלל עוז ותעצומות כגון ריקודין ומחולות להשם יתברך הוא טוב לגידול נ"ט שיראו עבדתו וידעו המעשה אשר יעשן כן"ל כי על כן היה לה העונש מדה כנגד מדה באותה מדה שלא היה לה ולד עד יום מותה כיוון שלפי שיטתה כנזכר לא שייך לומר (כן"ל מש"ס יבמות) למלטה שמנגדת את בניינו [רعيין באופן אחר לעיל בראית מהדורא ב' את מ'] כי לגידול בנימ הוא רק טוב דרך הנגלה לזה והיא הוכיחה את דוד המלך על ככה כי בעיניה יישר רק דרך הנסתור (וכן"ל)